

5. Věda, výzkum a inovace v regionech Evropské unie

V následující části bude stručně načrtnut regionální obraz Evropské unie podle základních ukazatelů výzkumu a vývoje, které poskytuje Eurostat. Jedná se o vnitřní výdaje na výzkum a vývoj, aplikace patentů EPO a zaměstnanost v technologicky vyspělých odvětvích. Problémem databáze Eurostatu je nekompletnost a nekonzistence časových řad, a proto nebylo možné zachytit vývoj regionálního obrazu v čase. Regionální diferenciaci EU je hodnocena na dvou úrovních: národní a regionální. Na národní úrovni jsou k dispozici data za všech 27 členských států (dále EU 27). Neplatí to však pro údaje o patentech, kdy je hodnoceno pouze 25 států bez Bulharska a Rumunska (dále EU 25). Na regionální úrovni jsou dostupná data za regiony NUTS II, v případě některých států však musely být použity regiony NUTS I.

5.1. Výdaje na výzkum a vývoj

Státy Evropské unie se v rámci dodatku k Lisabonské strategii zavázaly zvýšit své vnitřní výdaje na VaV na úroveň 3 % HDP. To se však zatím jeví jako nereálné vzhledem k faktu, že nelze pozorovat jednoznačně vzestupný trend, ale spíše kolísání. Stanovenou podmínku v současné době splňují ze 27 členských států pouze Finsko (okolo 3,5 %) a Švédsko dokonce se 4 %, což představuje více než dvojnásobek hodnoty celé EU 27. Výrazněji nad průměrem EU byly v roce 2004 ještě Dánsko, Německo, Francie a Rakousko. Na opačné straně žebříčku se nacházejí malé ostrovní státy Malta a Kypr s ekonomikou orientovanou čistě na cestovní ruch, dále pak méně vyspělé nové členské státy Rumunsko, Bulharsko a Lotyšsko. Česká republika v tomto ohledu stále výrazně zaostává za průměrem EU, nicméně jí patří druhé místo mezi nově přistoupivšími státy s odstupem za Slovinskem a předstihuje dokonce i některé staré členské státy. Rovněž je patrný trend přibližování podílu výdajů VaV na HDP ČR a k průměru EU (z 57 % hodnoty EU 25 bez Bulharska a Rumunska v roce 1996 na 69 % v roce 2003).

Druhá část závazku v dodatku k Lisabonské strategii se týká struktury výdajů na VaV. Podle ní by měla třetina pocházet z veřejných a dvě třetiny ze soukromých zdrojů. Co se týče původní evropské patnáctky je tato podmínka přibližně splněna. V případě nových členských států je však patrná nižší participace soukromého sektoru na aktivitách VaV, když podíl firem na celkových výdajích jen o málo přesahuje 45 %. Nicméně je třeba poznamenat, že v obou skupinách existují mezi jednotlivými státy nezanedbatelné rozdíly. Nejvyšší podíl soukromých komerčních výdajů vykazují vesměs státy s vysokým podílem celkových výdajů na HDP tedy Švédsko, Německo a Finsko. Toto tvrzení však neplatí zcela, neboť například v Lucembursku, jež vykazuje relativně nižší podíl výdajů VaV na HDP, vydávají firmy na tyto aktivity dokonce okolo 90 % (což je nejvyšší hodnota). Naproti tomu Francie s pátým nejvyšším a zřetelně nadprůměrným podílem výdajů VaV na HDP se pohybuje, co se týče participace komerčního sektoru, kolem průměru EU 25. Mezi státy s nejnižším podílem sektoru firem patří jak staré (Řecko, Portugalsko, Francie) tak nové členské státy (Litva, Bulharsko, Polsko). ČR patří v tomto ohledu do mírně nadprůměr EU 25 a, což lze považovat za pozitivní, podíl výdajů komerčního sektoru v posledních čtyřech letech narůstá na rozdíl od spíše stagnujících veřejných výdajů.

Pro většinu ukazatelů VaV je charakteristická koncentrace do metropolitních regionů, což je dáno již konstatovanou náročností těchto aktivit na lokalizační faktory jako síť kontaktů (formálních i neformálních), přítomnost významných institucí (univerzity, vědeckotechnické parky) a především vysoce nadprůměrná vzdělanost pracovních sil. Nicméně, pokud není metropolitní region vymezen funkčně, lze pozorovat jistou dekoncentrací aktivit VaV především do zázemí metropolí, neboť zde hraje roli i kvalita životního prostředí a menší problémy s dopravou.

Metropolitní regiony států EU koncentrují více než 22 % výdajů na VaV, zatímco v případě HDP (dle parity kupní síly) se jedná pouze 19 % (2003). Z toho také vyplývá zřetelně vyšší podíl výdajů na VaV z HDP. Mezi jednotlivými zeměmi však existují značné rozdíly. V případě Belgie, Nizozemska a Velké Británie nedosahují metropolitní regiony, co se týče podílu výdajů na VaV na HDP, ani národní úrovně. V Británii lze hledat důvod v rozvoji těchto aktivit v širším zázemí Londýna (nejvýraznější rozvoj je patrný v severním zázemí – Eastern), které je atraktivní hlavně pro komerční sektor. V Nizozemsku se na projevuje přesun výdajů vládního sektoru do nového regionu Flevoland a také značná koncentrace high-tech průmyslu do regionu Noord-Brabant. V případě Belgie je obtížné nalézt příčinu, neboť jsou Eurostatem poskytována data pouze v členění NUTS I (Brusel, Vlámsko a Valonsko). V Praze se realizuje více než 36 % celkových výdajů na VaV ČR, což představuje vzhledem k úzkému vymezení regionu značnou koncentrací i v evropském srovnání.

V celoevropském srovnání vykazují největší podíl výdajů na VaV na HDP logicky metropolitní regiony v této oblasti neaktivnějších zemí (Německo, Francie, Finsko, Švédsko a Rakousko), většina ostatních regionů ve Finsku a Švédsku (hlavně jih země) a některé vyspělé průmyslové regiony především v Německu (mj. Braunschweig, Stuttgart či Oberbayern), dále také ve Francii (Midi-Pyrénées), Rakousku (Steirmark),

Nizozemsku (Noord-Brabant) a Velké Británii (Eastern¹³). Pouze dva české regiony NUTS II přesahují podílem výdajů VaV na HDP úroveň EU 25. Jsou to ovšem také jediné dva případy mezi regiony nových členských států EU. Jedná se o pochopitelně o Prahu, která je však předstihována Středními Čechami. Dále pouze Jihozápad (Jihomoravský kraj a Vysočina) a Moravskoslezsko mírně překračují polovinu hodnoty EU 25. Na druhé straně NUTS II Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj) se svým podílem výdajů VaV na HDP řadí až na konec druhé stovky (194. místo z 221 hodnocených regionů).

Z hlediska struktury výdajů na VaV z HDP podle sektoru provádění je zajímavé sledovat relaci mezi firemními a vládními výdaji. Nejvyšší podíl soukromých výdajů z HDP vykazují vyspělé průmyslové regiony spíše než metropole. Jedná se o některé jihoněmecké regiony (např. Stuttgart, Braunschweig Oberbayern a další), švédské (Västsverige a Sydsverige), finský Pohjois-Suomi a britský Eastern. Naproti tomu nejvyšší podíl veřejných výdajů na HDP lze nalézt u specifických případů, jako jsou nizozemské provincie Flevoland a Gelderland, u některých německých regionů s celkově vysokými výdaji na VaV (Braunschweig, Dresden) a také u některých metropolitních regionů jako Lazio, Berlin či Praha. V první třicítce se drží rovněž metropolitní regiony nových členských zemí.

5.2. Zaměstnanost v technologicky vyspělých odvětvích

Jiný pohled na technologickou znalostní úroveň regionálních ekonomik poskytuje statistika zaměstnanosti v sektorech náročných na pokročilé technologie a znalosti. Jako charakteristika vyspělosti průmyslu je použit podíl zaměstnaných v high-tech a medium high-tech oborech¹⁴ na celkovém počtu zaměstnaných v průmyslu. Sektor služeb lze hodnotit na základě podílu zaměstnaných v high-tech službách náročných na znalosti¹⁵, finančních službách náročných na znalosti¹⁶ a ostatních komerčních službách náročných na znalosti¹⁷ na zaměstnanosti v terciéru. Celková technologická a znalostní úroveň hospodářství je vyjádřena podílem výše uvedených technologicky náročných odvětví na počtu zaměstnaných.

Je patrný náskok členských států původní evropské patnáctky, když se podíl technologicky náročných odvětví na zaměstnanosti v roce 2006 nacházel mírně nad 22% hranicí. Nové členské země vykazovaly číslo o 8 procentních bodů nižší a průměru EU 25 (v roce 2005 činil 21 %) se přibližovala pouze Česká republika s téměř 20 %. Na čele se dlouhodobě drží nejvyspělejší země Německo, Lucembursko, Švédsko či Velká Británie. Nejnižší podíl pracovníků ve vyspělých odvětví je v Litvě, Rumunsku, Lotyšsku a Bulharsku, ale také v ekonomicky nejslabších starých členských státech Portugalsku a Řecku.

Mezi zeměmi však přetrvávají rozdíly v technologické a znalostní náročnosti klíčových ekonomických sektorů - průmyslu a služeb. Technologicky nejvyspělejším průmyslem podle podílu zaměstnaných v high-tech a medium high-tech oborech disponuje tradiční průmyslová velmoc Německo (téměř 50 %). S odstupem šesti až sedmi procentních bodů se nachází Velká Británie a Irsko, které svůj silný hospodářský růst posledních let založilo na rozvoji technologicky sofistikovaných průmyslových oborů (co se týče pouze high-tech průmyslu, patří Irsku dokonce první příčka v EU). Z nových členských států je největší podíl zaměstnanosti v high-tech a medium high-tech průmyslu nejvyšší v Maďarsku (7. místo v EU 25 s 38 % a podle zaměstnanosti v high-tech průmyslu dokonce 4. místo), dále pak na Slovensku a v České republice (10. resp. 11. místo s přibližně 36 %). Naopak nejnižší vyspělost průmyslového sektoru vykazují pobaltské státy a státy jižní a jihozápadní Evropy (s určitou výjimkou Itálie, která je však silně regionálně diferencována).

Nejvíce sofistikovaný sektor služeb je ve skandinávských zemích, Dánsku a Nizozemsku a nejméně v Rumunsku, Řecku a Bulharsku. Hodnotíme-li pouze zaměstnanost v high-tech službách, jež mají přímou návaznost na sektor high-tech průmyslu, přidává se k nim ještě Irsko. Mezi novými členskými státy disponuje nejvyspělejším sektorem služeb Slovinsko až na 12. místě v EU 25, ovšem ani to nedosahuje průměrné hodnoty EU 25. V případě podílu high-tech služeb samotných se však rozdíl mezi starými a novými členy EU výrazně se zmenšuje, když průměrnou hodnotu EU 25 přesahují Maďarsko, Česká republika a Slovinsko.

Nejvyšší technologickou a znalostní úroveň ekonomiky podle zaměstnanosti v sofistikovaných oborech vykazují regiony NUTS II v jižním a středním Německu (především Stuttgart, Darmstadt, Oberbayern, Karlsruhe aj.). Dále pak to jsou metropolitní regiony skandinávských zemí, Velké Británie (se svým jižním

¹³ Ve Velké Británii jsou k dispozici pouze údaje za jednotky NUTS I. Lze tedy předpokládat, že některé technologicky velmi vyspělé regiony by se řadily na nejvyšší místa

¹⁴ high-tech a medium high-tech průmysl podle kategorií NACE: výroba chemikálií a chemických produktů (24); strojů a strojového vybavení (29); kancelářských strojů a počítačů (30); elektrických přístrojů (31); rádii, televizí a komunikačních aparátů (32); lékařských, přesných a optických nástrojů a hodin (33); motorových vozidel, přívěsů a návěsů (34); ostatního dopravního zařízení (35)

¹⁵ high-tech služby náročné na znalosti: pošta a telekomunikace (64); počítačové a příbuzné aktivity (72); výzkum a vývoj (73)

¹⁶ finanční zprostředkování (65); pojišťovnictví a penzijní fondy (66); doplňkové aktivity k finančnímu zprostředkování (67)

¹⁷ pozn.: vodní přeprava (61); letecká přeprava (62); reality (70); pronájem strojního a jiného vybavení bez obsluhy (71); ostatní obchodní aktivity (74)

zázemím – hlavně NUTS II Bedfordshire, Hertfordshire), Francie a Rakouska a dále sever Itálie především vyspělá průmyslová Lombardie. Mezi regiony nových členských zemí EU dominuje Praha, jež se podle podílu vyspělých oborů na zaměstnanosti nachází ve druhé desítce všech hodnocených regionů EU 25. S odstupem pak následují maďarský metropolitní region Közép-Magyarország a Bratislavský kraj. Mimo Prahy se nad úroveň EU 25 dostávají dva regiony NUTS II Střední Čechy a Severovýchod (Královehradecký, Pardubický a Liberecký kraj).

Při hodnocení technologické znalostní vyspělosti výrobního sektoru se zvyrazňuje dominance regionů v jižním a středním Německu, přičemž se k nim přidávají ještě Rheinhessen-Pfalz a Braunschweig. Dále sem patří regiony jihu a jihovýchodu Anglie, západní Wales a některé širě vymezené metropolitní regiony jako Stockholm či Ile de France. V těchto případech je průmysl méně významným odvětvím podle podílu na celkové zaměstnanosti. Technologicky nejvyspělejší sektor průmyslu z regionů nových členských států vykazují především maďarské regiony¹⁸. Podíl high-tech a medium high-tech průmyslu na celkové zaměstnanosti ve výrobním sektoru se v případě českých regionů NUTS II pohybuje většinou kolem průměru EU 25. Výrazně nad průměrem EU 25 se nachází Střední Čechy a Praha (v roce 2006 přibližně o 9 procentních bodů). V případě Prahy je však nutné poznamenat, že podíl průmyslu na zaměstnanosti je zde velmi nízký. Naproti tomu zřetelně pod ním nalezneme Severozápad a Moravskoslezsko (v roce 2006 o 8 resp. 10 procentních bodů).

Při srovnání evropských regionů na základě podílu služeb náročných na znalosti na zaměstnanosti v nevýrobním sektoru je patrná výrazná koncentrace do metropolitních a městských regionů (celý Londýn se svým jižním zázemím, Darmstadt, Ile de France, Stockholm, Wien a další). Bratislavský kraj a Praha představují regiony nových zemí EU s nejvyspělejšími sektory služeb a řadí se do první třicítky mezi regiony EU 25. Ostatní regiony NUTS II v ČR nedosahují úrovně EU 25, přičemž nejbližší jí byl v roce 2004 Jihovýchod (díky Brnu). Metropolitní regiony ČR, Slovenska a Rumunska vykazují v evropském srovnání významný podíl high-tech služeb na zaměstnanosti ve službách. V případě Prahy je tento podíl dokonce druhý nejvyšší mezi hodnocenými regiony EU 25. Ke špičce v EU patří regiony na jihu Anglie (Berkshire, Bucks and Oxfordshire a Bedfordshire, Hertfordshire) a metropolitní regiony skandinávských zemí (Stockholm a Etelä-Suomi).

5.3. Aplikace patentů

V tvorbě patentů je nejvíce patrný rozdíl mezi starými a novými členskými zeměmi. V zemích původní evropské patnáctky vzniká stále téměř 99 % patentů registrovaných u European Patent Office (EPO). Nicméně nové členské země (bez Rumunska a Bulharska, za něž nejsou data o patentech k dispozici) roce 2002 přesáhly 1 % a za období 1995 až 2002 docházelo k mírné ale stabilní dekoncentraci patentní činnosti (za novější období nejsou data k dispozici). Mezi jednotlivými státy se na prvních místech v počtu patentů EPO na mil. obyvatel vyskytují Finsko, Švédsko a Německo. S již zřetelným odstupem za nimi se drží Nizozemsko a Dánsko. Naopak nejnižší počet patentů na mil. obyvatel v EU 25 je vytvářen v Litvě, Lotyšsku, Polsku a Portugalsku. Česká republika patří mezi novými členskými státy ke úspěšnějším, když je předstihována pouze Slovinskem a Maďarskem (pomineme-li populačně velmi malé státy Maltu a Kypr) a naopak vykazuje vyšší intenzitu produkce patentů než nejslabší staré členské země Portugalsko a Řecko.

V regionálním pohledu na intenzitu patentní činnosti je patrná dominance spíše vyspělých průmyslových regionů než metropolí. Na špici se dlouhodobě řadí již několikrát zmiňované průmyslové regiony jižního Německa Oberbayern, Stuttgart a Mittelfranken (a další NUTS II Bavorska a Bádenska-Württemberska), metropolitní regiony Švédska a Finska a některé regiony v jižním zázemí Londýna (např. Berkshire, Bucks and Oxfordshire). Nicméně první pozici v období 1999 – 2002 držel s náskokem nizozemský Noord-Brabant. V rámci nově přistoupivších zemí je koncentrace patentní činnosti do metropolitních regionů výrazně vyšší než u států původní evropské patnáctky. Jednoznačně nejvyšší intenzitu produkce patentů vykazuje metropolitní region Maďarska Közép-Magyarország. Více než dvakrát méně patentů na mil. obyvatel bylo vyprodukováno ve druhém nejúspěšnějším regionu nových členských zemí – Praze. Všechny české regiony NUTS II patří do čtvrté padesátky v EU 25 s výjimkou Severozápadu, který se řadil v období 1999 – 2002 až do třetí stovky, což představovalo hodnotu přibližně srovnatelnou s většinou polských regionů.

Jistou možností, jak alespoň částečně nahradit údaj o kvalitě a efektivitě patentových aplikací, představuje analýza technologicky náročných patentů. Eurostat poskytuje na regionální úrovni informace o aplikacích patentů v oblastech informačních a komunikačních technologií (ICT) a biotechnologie. Zatímco ICT představuje odvětví na vrcholu rozvoje, biotechnologie jsou často považovány za obor, který bude v blízké budoucnosti hnacím motorem technologického pokroku.

Vysoký počet patentů vztahených na mil. obyvatel v obou sledovaných oborech vykazují Švédsko, Nizozemsko a Dánsko. Co se týče ICT, nejvíce patentů vzniká ve Finsku, dále pak s výrazným odstupem v Nizozemsku a Švédsku. Biotechnologiím dominuje jednoznačně Dánsko následováno Švédskem a Belgií.

¹⁸ Západ země - Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, jež patří rovněž k nejprůmyslovějším regionům EU.

Z nových členských zemí si velmi dobře stojí Slovinsko (12. místo podle biotechnologických patentů). ČR patří podle patentů ICT až 20. a podle biotechnologických patentů dokonce 23. pořadí z 24 hodnocených států (bez Malty).

Na čele regionů EU 25, měřeno podle aplikací patentů v ICT, se dlouhodobě a s výraznou převahou nachází nizozemský Noord-Brabant. Na dalších místech jsou Oberbayern (a některé další regiony v Bavorsku), Stockholm, Etelä-Suomi a další finské regiony (s výjimkou populačně malých Åland). Nejúspěšnější region podle intenzity ICT patentů z nových zemí Közép-Magyarország se pohybuje na pomezí první a druhé stovky regionů EU 25. Praha od roku 1999 v tomto ohledu vylepšila své postavení, nicméně stále zůstává na počátku druhé stovky regionů EU 25 a za maďarskou metropolí v počtu ICT patentů na mil. obyvatel výrazně zaostává.

Biotechnologie jako relativně nový ale dynamicky se rozvíjející obor vykazuje částečně odlišný regionální vzorec. Pořadí regionů EU 25 podle počtu biotechnologických patentů na mil. obyvatel vévodí Brabant Wallon, belgická provincie ležící v jižním zázemí Bruselu. S výrazným odstupem za ní se nacházejí regiony jihovýchodu Anglie (East Anglia a Berkshire, Bucks and Oxfordshire). Vysokou intenzitu tvorby patentů vykazují rovněž některé metropolitní regiony jako Inner London, Berlin a Stockholm. Ještě je třeba poznamenat, že celé Dánsko se pohybuje i mezi regiony NUTS II kolem 10. místa. Z regionů nových členských zemí stojí za zmínku pouze Bratislavský kraj, který se v roce 2002 dostal až do první padesátky (ovšem s velkými výkyvy v minulých letech) Z českých regionů se do druhé stovky dostává pouze Praha a v roce 2001 Jihovýchod, nicméně vykazované hodnoty jsou zanedbatelné a s výjimkou Prahy (kde se pohybují kolem 1 patentu na mil. obyvatel ročně) nepřesahují ani 0,5 patentu na mil. obyvatel.

Tab. 30: Postavení českých regionů NUTS II v rámci EU na základě vybraných charakteristik VaV

	Podíl výdajů na výzkum a vývoj z HDP (2003)		Podíl výdajů firem na výzkum a vývoj z HDP (2003)		Patenty EPO na mil. obyvatel (průměr za období 1999 - 2002)		Biotech. patenty EPO na mil. obyvatel (2001)	
	EU 25=100	pořadí	EU 25=100	pořadí	EU 25=100	pořadí	EU 25=100	pořadí
Česká republika	67,3	-	64,8	-	9,0	-	6,5	-
Praha	103,4	46	57,9	85	21,3	164	25,0	123
Střední Čechy	138,8	32	193,7	18	7,5	198	1,2	190
Jihozápad	34,5	151	32,6	131	9,9	189	1,5	189
Severozápad	16,1	191	22,7	153	0,4	233	2,0	187
Severovýchod	48,1	126	63,5	80	10,1	174	1,8	188
Jihovýchod	55,8	113	42,4	109	11,1	173	13,8	148
Střední Morava	39,5	140	48,7	100	7,0	179	4,1	178
Moravskoslezsko	52,8	116	68,5	75	4,2	197	0,8	197
maximum	Braunschweig (de) ¹		Braunschweig (de)		Noord-Brabant (nl)		Prov. Brabant Wallon (be)	
max hodnota (EU 25 = 100)	465,6		570,8		664,6		1197,1	
minimum ⁴	Swietokrzyskie (pl)		Ciudad Autónoma de Ceuta (es)		Warminsko-Mazurskie (pl)		Swietokrzyskie (pl)	
min hodnota (EU 25 = 100)	3,2		0,5		0,5		0,2	
počet hodnocených regionů	207		0		247		221	
hodnota EU 25	1,8		1,2		132,3		6,3	

pokračování tabulka ?

	Zaměst. v high- a medium high-tech průmyslu z celkové zaměst. v průmyslu (2005)		Zaměst. ve vyspělých službách náročných na znalosti ² z celkové zaměst. ve službách (2005)		Zaměst. v technolog. a znalostně náročných oborech ³ (2005)	
	EU 25=100	pořadí	EU 25=100	pořadí	EU 25=100	pořadí
Česká republika	95,3	-	82,8	-	92,0	-
Praha	113,7	48	125,4	22	117,3	21
Střední Čechy	116,2	43	83,8	129	103,4	74
Jihozápad	102,6	78	64,9	196	89,2	98
Severozápad	75,7	119	75,5	166	76,1	129
Severovýchod	99,7	81	69,6	188	94,9	82
Jihovýchod	91,3	93	83,9	128	90,1	105
Střední Morava	100,2	79	64,0	200	90,5	112
Moravskoslezsko	68,8	127	67,9	193	70,3	130
maximum	Braunschweig (de)		Darmstadt (de)		Stuttgart (de)	
max hodnota (EU 25 = 100)	169,8		158,6		176,5	
minimum ⁴	Thessalia (gr)		Centro (pt)		Thessalia (gr)	
min hodnota (EU 25 = 100)	13,9		45,5		31,5	
počet regionů	150		219		146	
hodnota EU 25	36,5		21,4		21,1	

Pozn.:

¹ V tomto roce vykazoval větší podíl ještě Flevoland, ale jde o velmi specifický případ nově vzniklého regionu.

² Jedná se o podíl zaměstnaných v high-tech službách náročných na znalosti, finančních službách náročných na znalosti a ostatních službách náročných na znalosti na celkové zaměstnanosti ve službách.

³ Jedná se o podíl zaměstnaných v high-tech a medium high-tech průmyslu a vyspělých službách náročných na znalosti na celkovém počtu zaměstnaných.

⁴ uvedeny pouze regiony s nenulovou hodnotou po zaokrouhlení na jedno desetinné místo

Tab. 31: Význam některých typů států a regionů ve vybraných charakteristikách vědy a výzkumu

	Obyvatelstvo (2005)	HDP dle parity kupní síly (2003)	Výdaje na výzkum a vývoj (2003)	Firemní výdaje na výzkum a vývoj (2003)	Veřejné výdaje na výzkum a vývoj (2003)
Podíl starých člen. států na EU 25	84,0	91,3	96,4	97,5	91,7
Podíl nových člen. států na EU 25	16,0	8,7	3,6	2,5	8,3
Podíl metropol. regionů ¹ EU 25 na EU 25	13,8	18,8	22,2	19,5	33,2
Podíl metropol. regionů ¹ S-EU 15 na S-EU 15	14,0	18,5	21,6	19,2	30,5
Podíl metropol. regionů ¹ N-EU 10 na N-EU 10	13,2	22,4	40,3	31,0	62,0

pokračování tab ?

	Zaměst. v high- a medium high-tech průmyslu (2005)	Zaměst. ve vyspělých službách náročných na znalosti ² (2005)	Zaměst. V technolog. a znalostně náročných oborech ³ (2005)	Patenty EPO (za období 1995 - 2002)	Biotech. patenty EPO (za období 1995 - 2002)
Podíl starých člen. států na EU 25	85,7	90,0	88,6	99,0	99,0
Podíl nových člen. států na EU 25	14,3	10,0	11,4	1,0	1,0
Podíl metropol. regionů ¹ EU 25 na EU 25	9,1	22,4	18,2	27,4	39,7
Podíl metropol. regionů ¹ S-EU 15 na S-EU 15	8,9	22,1	18,1	27,1	39,5
Podíl metropol. regionů ¹ N-EU 10 na N-EU 10	10,6	25,6	19,7	61,8	58,1

Pozn.:

¹ metropolitní regiony starých členských států (S-EU 15) - Région de Bruxelles-Capitale (be), Berlin (de), Attiki (gr), Comunidad de Madrid (es), Île de France (fr), Lazio (it), Utrecht+Noord-Holland+Zuid-Holland (nl), Wien (at), Lisboa (pt), Etelä-Suomi (fi), Stockholm (se), London (uk) a metropolitní regiony nových členských států (N-EU 10) - Praha (cz), Közép-Magyarország (hu), Mazowieckie (pl), Bratislavský kraj (sk)

² Jedná se o podíl zaměstnaných v high-tech službách náročných na znalosti, finančních službách náročných na znalosti a ostatních službách náročných na znalosti na celkové zaměstnanosti ve službách.

³ Jedná se o podíl zaměstnaných v high-tech a medium high-tech průmyslu a vyspělých službách náročných na znalosti na celkovém počtu zaměstnaných.